

Z BLOGU IUSTORIA

Domácí násilí, když se u dětí střídáte: ochrana, která nevyžaduje společné bydlení

Rozvedení rodiče, kteří se střídají v péči o děti, se se soudní ochranou před násilím často ani nepokusí, protože spolu nebydlí. Od července 2025 to podmínkou není. Co zákon chrání, co popsat v návrhu a co z toho plyne pro děti i majetek.

Po rozvodu se rodiče často střídají v péči o děti. Někdy si je předávají, jindy děti zůstávají v jednom bytě a stěhují se dospělí. Když mezi nimi dojde k násilí, oběť skoro vždycky řekne tutéž větu: „Ale my spolu přece nebydlíme.“ A se soudní ochranou se ani nepokusí.

Tahle věta je dnes právně mylná. Chci vysvětlit proč a co s tím dělat. Obecný přehled ochrany, včetně vykazání a linek pomoci, najdete v článku [Domácí násilí a právo](#).

Co zákon považuje za domácí násilí

Od 1. července 2025 má české právo definici domácího násilí v § 3021 občanského zákoníku. Jde o násilné jednání v jakékoli formě, při kterém zpravidla dochází ke zneužití moci nebo nerovného postavení a kterým:

- bylo nebo mělo být zasaženo do tělesné integrity oběti,
- bylo nebo mělo být **opakovaně nebo vážně** zasaženo do její duševní integrity, svobody, důstojnosti, cti nebo soukromí,
- byla vážně ohrožena nebo narušena její schopnost uspokojovat základní potřeby, své nebo své domácnosti.

Podstatné je, kdo může být obětí. Zákon vedle lidí ze společné domácnosti výslovně jmenuje osobu blízkou i toho, **kdo jí dříve byl**, dále **rodiče společného dítěte** a toho, s kým násilná osoba vykonává rodičovskou odpovědnost. Rozvedení rodiče, kteří spolu nežijí, jsou tedy chráněni stejně jako manželé pod jednou střechou.

Nesnesitelnost bydlení už není podmínkou

Do června 2025 musel navrhovatel u soudu osvědčit, že je pro něj společné bydlení kvůli násilí nesnesitelné. Tahle podmínka ze zákona zmizela. Dnes návrh popisuje jednání, které vykazuje znaky domácího násilí podle nové definice, případně nežádoucí sledování nebo obtěžování (§ 402 zákona o zvláštních řízeních soudních).

Praxe se ovšem mění pomaleji než zákon. Ukazuje to nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 90/26 ze dne 28. 4. 2026. Bývalí manželé se v péči o tři děti střídali po týdnu v jejich domácnosti. Po konfliktu kvůli společnému majetku, který přerostl ve fyzickou potyčku, matka požádala o předběžné opatření. Okresní soud mu vyhověl: otec se nesměl zdržovat v domácnosti dětí v týdnech její péče a nesměl se s ní stýkat, s výjimkou předávání dětí. Krajský soud rozhodnutí změnil a návrh zamítl. Opřel se přitom o znění zákona účinné do června 2025 a zkoumal, zda matka s otcem bydlí a zda je pro ni bydlení nesnesitelné.

Ústavní soud rozhodnutí krajského soudu zrušil, protože soud nepoužil zákon, který v době podání návrhu platil. Zdůraznil také, že toto předběžné opatření může mít trvalé dopady, například na vypořádání společného jmění.

Jedna věc ale z nálezu **neplyne**: Ústavní soud neřekl, že v tomto případě o domácí násilí šlo. Okresní soud sám označil jednání za hraniční vzhledem k nízké intenzitě následků. Posoudit to podle nové definice bude muset znovu krajský soud.

Pro vás to znamená jediné: v návrhu na předběžné opatření popište konkrétní jednání a výslovně ho navažte na § 3021 občanského zákoníku. Soudu tím usnadníte, aby použil správný zákon.

Co může soud nařídit a jak rychle

Návrh podáváte u okresního soudu podle místa svého bydliště. Soud o něm **rozhodne do 48 hodin**, bez jednání. Může druhé straně uložit zejména, aby:

- opustila společné obydlí nebo vaše obydlí a nezdržovala se v něm ani v jeho bezprostředním okolí,
- nevstupovala do okolí vašeho bydliště a nezdržovala se u vás,
- se s vámi nesetkávala,
- vás nesledovala a neobtěžovala.

Při střídavé péči v jednom bytě jde typicky o zákaz zdržovat se v domácnosti dětí v době vaší péče, s výjimkou nezbytného předávání. Přesně takové opatření vydal okresní soud v případě, o kterém psal Ústavní soud.

Předběžné opatření trvá **jeden měsíc** od vykonatelnosti. Když před jeho koncem podáte návrh na prodloužení, trvá dál, dokud soud nerozhodne. Celkem může platit nejvýš **šest měsíců**. Pokud předcházelo vykazání policí a návrh podáte ještě během něj, vykazání se prodlužuje až do pravomocného rozhodnutí soudu.

Co do návrhu a jak to doložit

Soud rozhoduje rychle a jen z toho, co mu předložíte. Pomáhá:

- **Konkrétní popis:** kdy, kde, co přesně se stalo, kdo byl přítomen, zda u toho byly děti. Obecné „je agresivní“ nestačí.
- **Lékařská zpráva** o zraněních, i drobných. Fotografie s datem.
- **Písemná komunikace:** výhrůžky, ponižující zprávy, kontrola, odepírání peněz na děti. Uložte je i mimo telefon.
- **Úřední záznamy:** oznámení na policii, záznam o vykazání, zprávy OSPOD.
- **Svědci,** například sousedé nebo učitelé, kteří viděli následky nebo slyšeli konflikt.

Veźmte v úvahu i to, že návrh neslouží k vyřizování sporů o péči. Soud, který by v něm viděl taktický tah, bude opatrnější. Popisujte násilí, ne výchovné chyby druhého rodiče.

Co to znamená pro děti, majetek a mediaci

Děti. Předběžné opatření chrání vás. O péči o děti se rozhoduje v opatrovnickém řízení, kde dnes místo předběžného opatření slouží prozatímní rozhodnutí. Soud ho vydá až poté, co se k návrhu mohli vyjádřit oba rodiče i dítě. Při akutním ohrožení dítěte volejte policii a OSPOD, který může navrhnout zvláštní předběžné

opatření. Více v článku [Spor o děti — co musíte vědět jako rodič](#).

Majetek. Při vypořádání společného jmění soud přihlídně k tomu, že se jeden z manželů dopustil vůči druhému domácího násilí nebo činu povahy úmyslného trestného činu, k jeho povaze, závažnosti a délce (§ 742 odst. 1 písm. g) občanského zákoníku). I proto je dobré mít události zdokumentované, i když se zrovna nesoudíte.

Mediace. Po dobu platnosti předběžného opatření proti domácímu násilí soud nesmí nařídít první setkání s mediátorem. Nesmí ho nařídít ani během trestního řízení například pro týrání, ublížení na zdraví nebo nebezpečné vyhrožování vůči druhému účastníkovi (§ 100 odst. 3 občanského soudního řádu).

Co se chystá

Ministerstvo spravedlnosti v květnu 2026 představilo novelu, podle které by soudy v řízení o dětech musely domácí násilí povinně zjišťovat. Obsahuje i nástroj pro hodnocení rizika („riskmapu“). Stav jejího projednávání zatím není jistý. Článek popisuje právo platné k 16. září 2026.

Zažíváte násilí od bývalého partnera a nevíte, zda máte nárok na ochranu? Věnuji se [rodinnému právu](#) a návrhy na předběžné opatření připravuji tak, aby soud mohl rozhodnout v zákonné lhůtě. [Napište nám](#). V akutním ohrožení volejte 158.

Článek popisuje právní stav k 16. 9. 2026. Má informativní charakter a nenahrazuje právní poradenství v konkrétní věci. Pomoc obětem domácího násilí: linka 116 006 (Bílý kruh bezpečí), 116 016 (ROSA), obě nonstop a zdarma.

Domácí násilí, když se u dětí střídáte: ochrana, která nevyžaduje společné bydlení

Mgr. Bára Bartoňková · Publikováno 16. 9. 2026

<https://www.iustoria.cz/blog/domaci-nasili-kdyz-se-u-deti-stridate/>

Text je dílem chráněným autorským právem. Sdílení celého dokumentu bez úprav je vítáno; přebírání částí do jiných textů jen s uvedením zdroje. © IUSTORIA, advokátní kancelář, s.r.o.